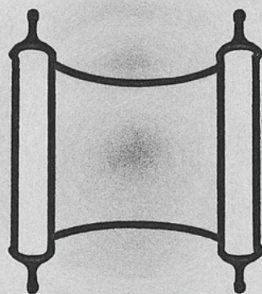

בס"ד

Alter Rebbe Likkutei Torah

דְּרוֹשִׁים לַיּוֹם הַכְּפוּרִים
שִׁבְתַּת שִׁבְתָּו הוּא לָכֶם

Dedicated To:

אֵילָנָה דְּבוּרָה בַּת שְׂרָה מֵרִים
May Hashem pour Shefa upon you

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Alter Rebbe

Likkutei Torah

דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

Introduction

This discourse by Rabbi Schneur Zalman of Liadi, the Alter Rebbe (1745–1812), the founder of Chabad Chassidus and disciple of the Maggid of Mezritch, explores the profound mysteries of the soul, Torah, mitzvos, and the atonement of Yom Kippur. Living in Liozna and later in Liadi, the Alter Rebbe revolutionized Jewish thought with his *Tanya* and *Shulchan Aruch HaRav*, giving intellectual structure to the mystical teachings of the Baal Shem Tov. His Chassidim were deeply influenced by his ability to unite abstract Kabbalistic concepts with practical guidance for daily life. In this discourse, the Alter Rebbe connects the essential purity of the Jewish soul (“neshamah tehorah hi”) with the elevating power of Torah and mitzvos, the fall caused by sin, and the redemptive force of teshuvah and Yom Kippur.

(א)

“Shabbos Shabbason it shall be for you, and you shall afflict your souls on the nine of the month in the evening, etc.” To understand: what is “on the nine”? It should have said “on the ninth.” And also, why does it state “Shabbos Shabbason” in masculine form, while in Parshas Acharei it is written “Shabbos Shabbason” in feminine form. And there it also says “and you shall afflict your souls, a statute forever,” and it does not say “on the ninth of the month” as it says here in Parshas Emor.

It is necessary to explain the reason for the change. And also, seemingly here it would have been more fitting to say “a statute forever,” since in Parshas Acharei the entire order of the service of the High Priest on Yom Kippur is explained, which applies only when the Beis HaMikdash is standing. Whereas here in Parshas Emor the main section is the order of the Festivals, which applies also now when the Beis HaMikdash is not standing. If so, here specifically it would have been fitting to write “a statute forever.” Why then did Scripture change to write that specifically there, and not here?

And behold, it is written: “And he shall atone for the Sanctuary from the impurities of the children of Israel.” It must be explained: what is the meaning of atonement for the Sanctuary? Did it sin that it requires atonement? And see this in Sefer Hikkur Din, volume 1, chapter 13. And also what is written at the end of the section: “And he shall atone for the Sanctuary of

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'. להבין מהו בתשעה, בתשיעי מב'ל. וגם מה שכתוב שבת שבתון הוא לשון זכר, ובפרשת אחרי כתוב שבת שבתון היא. ושם נאמר וענייתם את נפשתיכם חקת עולם, ולא נאמר בתשעה לחדש כפאר כתוב כאן בפרשת אמור.

וצריך לומר טעם השנוי. וגם לכאורה כאן היה ראוי יותר לומר חקת עולם, דהא בפרשת אחרי מבאר כל סדר עבודת כהן גדול ביום הכפורים, ואיננה רק בפני הבית. מה שאין כן כאן בפרשת אמור דעקר הפרשה הוא סדר המועדות, שנה נוהג גם עכשיו שאין בית המקדש קיים. אם כן כאן דיקא היה ראוי לומר חקת עולם. ומדוע שינה הכתוב לכתוב שם דיקא חקת עולם ולא כאן.

והנה כתוב: וכפר על הקדש מטמאות בני ישראל. וצריך לומר מהו ענין הכפרה על הקדש, והלא חטא חטא שצריך כפרה. וענין מזה בספר חקיר דין חלק א' פרק י"ג. וגם מה שכתוב בסוף הפרשה: וכפר את מקדש הקדש. מדוע שינה הכתוב אחר כך לאמר מקדש הקדש.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

the Sanctuary.” Why did Scripture change afterwards to say “Mikdash HaKodesh” (Sanctuary of the Sanctuary)?

And behold, at the outset it is necessary to preface with the general matter of the mitzvos. For it is known that the ultimate purpose of the descent of the soul into this world is because “today is for doing them,” through the action of the mitzvos. And as it is written in the Zohar on the verse “And Avraham was old, advanced in days” — that the “days” are the garments made from the mitzvos which a person performs in them, as it is written “Days were fashioned...”

And therefore every person must fulfill all 613 mitzvos, even the mitzvos of kohanim and the High Priest, through ibbur (temporary soul attachment) or gilgul (reincarnation). Because if one is missing a mitzvah, one is missing a garment. As it is written elsewhere in the discourse “Habbaim Yashresh...” And to understand what is the matter of these garments, we must first explain the statement “The soul that You have placed within me is pure. You created it...”

The source of the soul, while it is still in the place from which it was hewn, is called “pure,” for “pure” is an expression of radiance and brightness, as in the phrase “like the essence of the heavens for purity.” This is because then it is in the aspect of actual G-dliness.

Afterwards, “You created it” refers to when it descends from there to be clothed in a body, for at first it is drawn into the World of Beriah, and then it is in the aspect of a created being, something from nothing. As it is written: “Everyone that is called by My Name and for My glory I created him...”

Afterwards, “You formed it” refers to the World of the Angels. These are the aspects of the chain-like progression and descent of the soul, from level to level, like a chain in which each link is bound to the next, until “You breathed it into me” in the World of Asiyah, when it became enclothed in this world in a physical body.

והנה מתחלה יש להקדים כללות ענין המצות. דהנה נודע דתכלית ירידת הנשמה לעולם הזה היא משום דהיום לעשותם במעשה המצות. וכמו שכתוב בזהר על פסוק ואברהם זקן בא בימים, שהימים הן הלבושים הנעשים מן המצות אשר האדם עושה בהם. וכמו שכתוב ימים יוצרו כו'.

ולכן צריך כל אדם לקיים כל המצות, ואפילו מצות כהנים וכהן גדול על ידי עבור או גלגול. משום דאי חסר חסר — חסר לבושא חסר כו'. וכמו שכתוב במקום אחר בדברי הפאים ישרש כו'. ולהבין מהו ענין הלבושים האלה, צריך תחלה לומר פירוש מאמר: נשמה שנתת בי טהורה היא, אתה בראתה כו'.

פירוש מקור הנשמה, בעודנה במקור חוצפה נקראת טהורה, כי טהור הוא לשון הארה ובהירות, בענין פעם השמים לטהר. והיינו לפי שאז היא בחינת אלקות ממש.

ואחר כך, אתה בראתה — הוא כשיורדת משם להתלבש בגוף. שמתחלה נמשכת בעולם הבריאה, ואז היא בחינת נבואה יש מאין. וכמו שכתוב: כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו'.

ואחר כך, אתה יצרתה בעולם המלאכים. והו' הן בחינות השתלשלות וירידת הנשמה ממדרגה למדרגה, כשלישלת האחוזה זו בזו כו', עד שנפחתה בי בעולם העשייה, ונתלבשה בעולם הזה בגוף החומרי.

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

(And see what is written about this in the explanation of the verse “And I will make your windows of rubies.”) However, it is known that descent is for the sake of ascent, which means rising above even its source from which it was hewn, above the level of “pure” mentioned above. And this is through the action of the mitzvos.

For behold, in the blessing on mitzvos we say: “Who has sanctified us with His mitzvos.” The explanation is that through the mitzvos we are elevated into the aspect of Supernal Kodesh, which is higher than the level of “purity.” As is known, “holiness” is in the kohanim, as it is written: “And you shall sanctify him...” and “purity” is in the levi'im, as it is written: “And so shall you do to them to purify them, sprinkle on them, etc.”

And just as the advantage of the kohanim is exceedingly higher than the level of the levi'im, so too the aspect of “Kodesh” is exceedingly higher than the aspect of “pure.” And the explanation of this matter will be understood by first explaining the concept of “He encompasses all worlds” (sovev kol almin) and “He fills all worlds” (memale kol almin).

For behold, thought and speech above are the aspect of memale kol almin. This is like, by way of analogy, a person who thinks and contemplates some matter, that his thought is en clothed and fixed entirely within that matter, and is surrounded by it. (See Tanya, part 1, chapter 5.) So too, when he speaks about some matter, etc.

So too, so to speak, the vitality in “Let there be light,” “Let there be a firmament,” etc., is en clothed and actually grasped within the worlds, to give them life, and is encompassed by them.

Likewise, the vitality and the letters that are drawn from thought — for with one thought the Holy One, blessed be He, created the world — are also grasped and en clothed within the worlds. For behold it is written: “You made them all with wisdom.”

ועמו"ש מזה בביאור על פסוק ושמתי כדכד". [ואף] הנה נודע, דירידה צורך עליה היא, והיינו למעלה ממקור חוצבה בבחינת טהור הנ"ל. והוא על ידי מעשה המצות.

פי הנה בברכת המצות אנו אומרים: אשר קדשנו במצותיו. ופירוש, שעל ידי המצות אנחנו מתעלים בבחינת קדש העליון, שהיא למעלה מבחינת טהרה. כנודע שקדושה היא בפנינים, כמו שכתוב: וקדשתו כו'. וטהרה היא בלויים, כמו שכתוב: וכה תעשה להם לטהרם, הנה עליהם כו'.

וכמו שמעלת הפנינים היא גבוהה מאד נעלה על מדרגת הלויים, כך בחינת קדש גבוה מאד נעלה מבחינת טהור. ובאור ענין זה יובן בהקדים ביאור ענין סובב כל עלמין וממלא כל עלמין.

פי הנה המושבה והדבור שלמעלה הן בחינת ממלא כל עלמין. והוא עד"מ כאדם החושב ומהרהר באיזה דבר, שמחשבתו מלוכשת ותקועה ממש באותו דבר, ומקפת ממנו. [ועין בספר שער היחוד והאמונה ח"א פ"ה]. וכן כשמדבר באיזה דבר כו'.

כך בכיכול, החיות שב"יהי אור", "יהי רקיע" כו' — הוא מתלבש ונתפס ממש בתוך העולמות להחיותם ומוקף מהם. וכן בחינת החיות והאותיות הנמשכים מן המושבה, שבמחשבה אחת ברא הקדוש ברוך הוא את העולם — גם כן נתפס ומתלבש בתוך העולמות. שהרי כלם בחכמה עשית כתוב.

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And the Zohar (Tazria 43a) explains: “You made them all with wisdom” — with Binah. The meaning is, Binah is the aspect of Supernal Thought. Only, thought gives life to the hidden worlds that are not revealed, while speech gives life and brings into being the revealed worlds.

[For Binah dwells in the Throne, which is Beriah; and Ze’er Anpin is in Yetzirah; and Malchus is in Asiyah. These are the thirty vessels of Atzilus that become the soul of the worlds of Beriah, Yetzirah, and Asiyah: the ten innermost vessels in Beriah, the intermediate in Yetzirah, and the outermost become the soul of Asiyah. See also Iggeres HaKodesh, on the verse “And David made a name.”]

And even though it is written: “My thoughts are not your thoughts,” the meaning is that His thought, blessed be He, does not encloth His Essence and Being. Therefore: “I, the Lord, have not changed.” Not like in man, whose essence and being are actually en clothed in his thought, as explained elsewhere.

Nevertheless, the Torah spoke in the language of man. Just as in the physical, what one brings forth from his mouth to be heard and revealed to another is called “speech,” for the breath of speech from his mouth is felt and seen as a thing for itself, separate from its source — unlike the letters of thought, which, although they are also only garments of the soul, nevertheless have not descended to be perceived as something separate.

So too above, even though in truth there is nothing outside of Him, nevertheless, due to the concealment of the light through many descents and contractions in order to give life to the separated worlds — which appear as independent existences — this vitality that flows within them to give them life is called “letters of speech,” similar to the speech of a human being, etc.

ופירוש בזהר תזריע (דמ"ג רע"א): כלם בחקמה עשית — בבינה. פירוש, כי בינה היא בחינת מחשבה עילאה. אלא שהמחשבה היא מחיה עלמין סתימין. דלא אתגלגליו, והדבור מחיה ומחיה עלמין דאתגלגליו.

כי בינה מקננת בכורסא, שהיא הבריא, וז"א ביצירה, ומלכות בעשיה. והינינו שלוש פלים דאצילות שנעשים נשמה לבי"ע — יו"ד פלים הפנימים בבריא, והתיכונים ביצירה, והחיצונים נעשים נשמה לעשיה. ועין מזה באגרת הקדש על [פסוק ויעש דוד שם]

והגם כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתוב. והינינו, שהמחשבה אצלו, תברך אינה מלבשת מהותו ועצמותו, תברך. ולכן: אני ה' לא שנית. ולא כמו באדם, שמהותו ועצמותו ממש מלוכש בהמחשבה, וכמו שכתוב במקום אחר

אבל מכל מקום דברה תורה כלשון בני אדם. כמו בגשמיות, מה שמוציא מפיו להיות נשמע ונתגלה לאחר נקרא בשם דבור, שהכל הדבור שפיו הוא מורגש ונראה דבר בפני עצמו מבדל משרשו. מה שאין כן האותיות המוחשבה, אף על פי שהן גם כן רק לבושי הנפש, מכל מקום לא ירדו להיות נראה דבר נפרד.

כך למעלה, אף על פי שבאמת אין לה דבר שחיוץ ממנו, מכל מקום, מצד הסתר האור דרך ירידות וצמצומים להחיות עולמות הנפרדים — שהם נראים יש ודבר נפרד — נקרא החיות הזה השופע בתוכם להחיותם על דרך שיהיו דבר נפרד בשם אותיות. הדבור, עד"מ דבור האדם כו

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

But the hidden worlds, which are in a greater aspect of bittul [similar to what is explained elsewhere about the two aspects of sea and dry land — this is the matter of the hidden world and the revealed world], the vitality that is en clothed within them to give them life is called “letters of thought.”

And behold, the angels are from the aspect of the revealed worlds, as it is written: “And one of the seraphim flew to me.” And they come into being from the aspect of speech, as it is written: “By the word of Hashem the heavens were made, and by the breath of His mouth all their host,” etc.

But Israel “arose in thought,” the aspect of hidden worlds. And therefore the soul is called “pure it is,” for hidden worlds are the aspect of “pure.” For the matter of concealment is that due to the intensity of the light and the greatness of its brightness, it is impossible for it to come into revelation.

As in the concept of “He forms light and creates darkness” — for darkness is higher than light, and it alludes to the head-tefillin (which is the aspect of Chabad), whereas “He forms light” alludes to the hand-tefillin.

This is like, by way of analogy, a great light, that due to the intensity of its power it darkens the vision and it is impossible to gaze at it. As in the matter of what is said: “He made darkness His concealment,” etc.

So too here: because the root of the souls of Israel is from the bright and exalted light that is called “pure,” therefore it is impossible for it to be revealed, and it is called hidden worlds, the aspect of thought, as above.

(ב)

And behold, from there the soul descended into Beriah, Yetzirah, and Asiyah, until it was lowered into the lowly world and clothed in a physical body. And this descent is for the sake of ascent — above the level of thought, which is the aspect of memale kol almin as explained above, only that it is the vitality of the hidden worlds, etc. But through this descent it ascends higher and higher, into the aspect of sovev kol almin.

אבל עלמין סתימין, שהם בבחינת בטול יותר [ועל דרך המבואר במקום אחר בענין ב' הבחינות דים ויבשה, שנהיו ענין עלמא דאתפסא ועלמא דאתגליא], נקרא החיות המתלבש בתוכם להחיותם בשם אותיות המחשבה.

והנה המלאכים הם מבחינת עלמין דאתגליין, וכמו שכתוב: ויעוף אלי אחד מן השרפים ומתהוים מבחינת דבור, כמו שכתוב: בדבר ה' שמים נעשו, וברוח פיו כל צבאם כו

אבל ישראל עלו במחשבה, בחינת עלמין סתימין ולכן נקראת הנשמה “טהורה היא”, כי עלמין סתימין הם בחינת “טהורה”. כי ענין ההעלם הוא, שמחמת תוקף אורו וגדולת בהירותו אי אפשר לו לבוא לידי גילוי.

וכענין “יוצר אור ובורא חשך” — שהחשך למעלה מהאור, ורומז לתש”ר (שהיא בחינת חקמה-בינה-דעת), מה שאין פן “יוצר אור” רומז לתש”י.

וכמו על דרך משל, אור גדול, שמעצם תוקפו מחשיך הראיה, ואי אפשר להסתכל בו. וכענין “שנאמר: גשתי חשך סתרו” כו

וכמהו כאן, שלפי ששרש נשמות ישראל מאור הבהיר והנעלה מאד הנקרא בשם “טהור”, על פן אי אפשר לו להתגלות, ונקרא עלמין סתימין, בחינת מחשבה, כנ”ל

והנה משם ירדה הנשמה בבריאה-יצירה-עשיה, עד שנשפלה בעולם השפל, ונתלבשה בגוף חומרי. וירידה זו צורה עליה היא, למעלה מבחינת המחשבה, שהיא בחינת ממלא כל עלמין כנ”ל, רק שהוא החיות דעלמין סתימין כו'. אבל על ידי הירידה זאת היא עולה למעלה מעלה בבחינת סובב כל עלמין

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And the meaning of sovev is that it surrounds from above and is not grasped and en clothed within the worlds, for all the worlds are as nothing compared to it — like a drop of water to the ocean, which is nullified relative to the great sea. And even more so, for it cannot be compared at all to His holiness, as explained elsewhere. And they cannot contain it within themselves at all.

And what is written, “And You give life to them all,” that a vitality is drawn from Him into the worlds themselves, is only a ray and illumination alone. But the Infinite Light, blessed be He, in His very Essence, is not grasped within the bounds of the worlds at all. And therefore it is written: “I, Hashem, have not changed,” and “You are He before the world was created,” without any change at all.

And this is what the angels say: “Kadosh, Kadosh, Kadosh, Hashem Tzeva’os,” for “Tzeva’os” refers to the souls and the angels in the hidden and revealed worlds. And they say first three times “Kadosh” until it will be “Hashem Tzeva’os.” For “Kadosh” is a term of separation — that He is separated in many kinds of separations, until the hosts of the created beings come into being, etc.

But “Kadosh” with a vav also indicates drawing down, and it is the drawing down of the aspect of sovev kol almin into memale kol almin. And the threefold “Kadosh” are three kinds of drawing down into the three worlds of Beriah, Yetzirah, and Asiyah.

And the matter is, that every created being has two kinds of vitality: the first is the vitality that is en clothed within it, like a soul in a body, which fills the body and it lives from it. This is from memale kol almin, the vitality that is en clothed in the worlds, as explained above.

And the second is the vitality of sovev, which surrounds it from above, rests upon it, and is not grasped within it. This is like what our Sages said: “Wherever ten are gathered, the Shechinah rests,” which does not mean that the Shechinah is actually revealed to them, but rather an indwelling that rests upon them from above, in the aspect of sovev.

ופירוש סובב הוא שמקיף מלמעלה, ואינו נתפס ומתלבש בתוך העולמות. כי כל העולמות כאין נגדו, וכטפה מים באוקינוס, שהטפה בטלה לגבי הים הגדול. ויותר מכון, כי לא נערוף אליו קדושתו, וכמו שכתוב במקום אחר. ואינם יכולים להכילו בתוכם כלל.

ומה שכתוב: ואתה מחיה את כלם — שנתקן חיות ממנו בתוך העולמות ממש — היא רק זיו והארה לבדו. אבל אור אין-סוף ברוך-הוא בעצמו, אינו נתפס בגדר עולמין כלל. ולכן כתוב: אני ה' לא שנית. ואתה הוא קדם שנברא כו', בלי שום שינוי כלל.

וזהו שאומרים המלאכים: קדוש קדוש קדוש ה' צבאות. כי “צבאות” הם הנשמות והמלאכים שבעלמין סתמין ועלמין דאתגליין. ואומרים תחלה ג' פעמים “קדוש” עד שיהיה ה' צבאות. כי “קדוש” הוא לשון הבדלה, שהוא מבדל בכמה מיני הבדלות, עד שמתהווים צבאות גדודי הנבראים כו'.

ואמנם “קדוש” בן מורה גם-כן על המשכה, והוא המשכה מבחינת סובב כל עלמין בממלא כל עלמין. וג' פעמים “קדוש” הם ג' מיני המשכות לג' עולמות דבי”ע.

והענין, כי כל נברא יש לו ב' מיני חיות. האחד — החיות המתלבש בפנימיותו, כנשמה לגוף שממלא את הגוף והוא חי ממנה. והוא מבחינת ממלא כל עלמין, שהוא החיות המתלבש בעלמין כנ”ל.

והבית — הוא חיות הסובב, ומקיף עליו מלמעלה, שורה עליו ואינו נתפס בו. וכענין שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: דבכל בי עשרה שכינתא שריא. שאין זה גילוי השכינה אליהם ממש, אלא השראה ששורה מלמעלה בבחינת סובב.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And nevertheless, it effects an influence upon them, for through this their prayer is directed with greater focus, as is known, as explained elsewhere. And this is why they say three times “Kadosh, Kadosh, Kadosh” before Hashem Tzeva’os — for they are the three drawing downs of light and vitality from the aspect of sovev kol almin into the three worlds of Beriah, Yetzirah, and Asiyah, as explained above.

However, even this encompassing light is only the drawing down of a radiance alone from sovev kol almin itself. And this is “kadosh” with a vav. But sovev kol almin itself is far, far beyond this level, and it is the aspect of “kadesh” without a vav, which is an expression of separation — that it is set apart beyond comparison, as in the matter of “Set bounds around the mountain and sanctify it.”

And there is the ascent of the soul through the action of the mitzvos, as the saying: “Who has sanctified us with His mitzvos” — with the supernal kodesh itself. [And this is because the mitzvos are His blessed Supernal Will, His wisdom and His will itself. Therefore, through them and by means of them, the souls are elevated to the level of the supernal kodesh itself. And see what is written on this in the discourse “Mi Manah” mentioned above.]

And this is the descent for the sake of ascent, for its root is in the aspect of “pure it is,” in the level of memale kol almin. But through its descent into the body it is said: “And you shall be holy people unto Me,” meaning they are elevated into the aspect of the supernal kodesh itself, which is sovev kol almin.

And see Zohar, Parshas Mishpatim (121a). And therefore our Sages said: “In the future the righteous will be proclaimed ‘Kadosh,’” to draw down from the level of the supernal kodesh, where the righteous will be elevated, to be a drawing into the worlds. And this drawing is called “kadosh,” as mentioned above.

ואף-על-פי-כן הוא פועל פעולה בהם, שהרי על-ידי זה תפלתם מכוונת יותר בנודע, כמו שפתיב במקום אחר כו'. וזהו שאומרים ג' פעמים: קדוש קדוש קדוש לפני ה' צבאות, שהם ג' המשכות אור וחיות המקיף מבחינת סובב כל עלמין לג' עולמות דבי"ע. כנ"ל.

ואמנם גם אור זה המקיף הוא רק המשכת הארה בלבד מסובב כל עלמין בעצמו, וזהו "קדוש" בן. אבל סובב כל עלמין בעצמו למעלה מעלה מעלה זה, והוא בחינת "קדוש" בלא וו, שהוא לשון הבדלה, שהוא מבדל בערה. וכענין "הגבל את הקר" ו"קדשתו".

ושם היא עלית הנשמה על ידי מעשה המצוות, כמאמר: "אשר קדשנו במצותיו" — בקדוש העליון ממש. [והיינו לפי שהמצוות הם רצון העליון והתורה, חקמתו ורצונו ממש. על פן בהם ועל ידיהם מתעלות הנשמות לבחינת קדוש העליון ממש. ועמו"ש מזה]. [בדבור המתחיל "מי מנה" הנ"ל]

וזהו "הירידה צורה עליה", ששורשה הוא בבחינת "טהורה היא", מבחינת ממלא כל עלמין. ועל ידי ירידתה בגוף נאמר: "ואנשי קדש תקיין לי" — שיתעלו בבחינת קדוש העליון ממש, שהוא סובב כל עלמין.

וענין בזה פרשת משפטים (דקכ"א ע"א). ולכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה: "עתידין צדיקים שיאמרו לפניהם 'קדוש'", להמשיך מבחינת קדוש העליון, ששם יתעלו הצדיקים, להיות המשכה בעולמות. שהמשכה זו נקראת "קדוש" כנ"ל.

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And this is why mitzvos are called garments. The explanation is, just like a garment surrounds and encompasses a person and does not enter into him, so too through mitzvos the revelation of the Infinite Light, blessed be He, which is sovev kol almin, is drawn down and shines upon his soul, so that it is nullified and included within Him.

And this is above the aspect of the illumination that is en clothed internally, as explained above. And therefore, the days of a person are fixed for him by number — so and so many. That is, according to the measure of the drawing downs that must be for him, in order to elevate his soul and bind it to the Infinite Light, blessed be He.

וזהו שנקראו המצוות לבושים. פירוש: כמו הלבוש שהוא מקיף וסובב על האדם, ואינו מתלבש בתוכו — כך על ידי המצוות נמשך גילוי אור אינסוף ברוך הוא הסובב כל עולם, ומאיר על נפשו להיות בטלה ומתכללת בו.

והוא למעלה מבחינת ההארה המתלבשת בפנימיות פנ"ל. ולכן ימי האדם קצובים לו במספר כך וכך. היינו לפי ערך ההמשכות שצריך להיות לו, להעלות נפשו ולקשרה באור אינסוף ברוך הוא.

(ג)

And indeed, the power in the mitzvos is because our Sages said: "Mitzvos require kavanah (intention)." And the matter of the kavanah is to fulfill the command of the King, the Holy One, blessed be He. That is, that in all the mitzvos he performs, his intention should be that he does so in order to fulfill the command of his Creator.

As is mentioned in the teachings of the Arizal, that even before Shema, at "And you shall love," one must say: "Behold I accept upon myself the yoke of the positive commandment of reciting the Shema," etc. Even though the words settle on the heart on their own — for when one contemplates the greatness of Hashem's oneness, he will naturally come to the level of "And you shall love" — nevertheless, he must intend that he does everything solely for the sake of the mitzvah, because he was commanded so: to contemplate His greatness and to arouse love.

And the reason is because the attribute of His Kingship, may He be blessed, is higher than the aspect of the vitality that is en clothed within the created beings. This is like the analogy of a king: his essence does not extend throughout the entire kingdom, only his name is called upon them, which is an illumination from him.

ואמנם הכח הזה במצוות הוא, כי הנה אמרו רבותינו זכרונם לברכה: מצוות צריכות כונה. וענין הכונה היא לקיים מצוות המלך הקדוש ברוך הוא. דהיינו, שבכל המצוות שעושה — יהיה כונתו שעושה כדי לקיים מצוות בוראו.

וכנזכר בכהאריז"ל, שאפלו קדם קריאת שמע "ואהבת" — צריך לומר: הריני מקבל עלי על מצוות עשה של קריאת שמע כו'. הגם שהדברים מתקשרים על הלב מצד עצמם — שהרי כשמתבונן בגדולת ה' אחד, ממילא יבוא לבחינת "ואהבת" — מכל מקום צריך לכוון שעושה הכל לשם מצוה בלבד, מפני שפך נצטוו להתבונן בגדולתו ולעורר את האהבה.

והטעם הוא, מפני כי מדת מלכותו יתברך היא למעלה מבחינת התלבשות החיות שבתוך הנבראים. וכמו משל המלך — שאין עצמיותו מתפשט בתוך כל המדינה, רק שמו בלבד נקרא עליהם, שהוא בחינת הארה ממנו.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And when he accepts upon himself the command of the King, which is above the investment and spread of vitality within created beings, then specifically through this his soul is elevated into the supernal kodesh, which is above the order of the chain-like vitality within the worlds, as explained above. For the beginning is wedged in the end.

[For Abba established the daughter — that Malchus, its root is in Chochmah Ila'ah, the supernal kodesh itself. And therefore, she too is called kodesh, as it is written in Zohar, Parshas Pinchas (254b): “For it is kodesh unto you.” And its root is also in the level of Kesser, therefore it is called “all-encompassing crown,” for Malchus is crown, etc.]

And see what is written about this in the discourse *Mi Manah* mentioned above, regarding “af asisiv,” and see what is written elsewhere regarding the saying of Shmuel to Shaul: “For obedience is better than sacrifice,” etc., and what is written in the discourse *Ve’atah Yigdal Na Koach Ado-nai*.

And this is the matter of *Zarka-Mekaf Shofar Holekh Segolta*, as explained in Tikkunei Zohar: that the attribute of His Kingship, blessed be He, is called *Zarka* — for it is cast upward, higher and higher, and goes along with *Segolta*, which is the aspect of Israel with His treasured nation, that they too are cast into the supernal kodesh, beyond hishtalshelus, as explained above, which is the aspect of sovev kol almin, as above.

[And see what is written about the matter of segol and segulah in the discourses *Na’vu Lechayayich BaTorim* and *Asri LaGefen* — namely, about the natural love inherited from our forefathers. And this is the matter of “tehorah hi.” And through the mitzvos they are elevated higher, into the aspect of the supernal kodesh, as explained above. And see what is written in the discourse *Vayedaber Elokim... Va’era El Avraham... Ushmi...*, etc.]

וכשקבל עליו מצות המלך, שהיא למעלה מהתלבשות והתפשטות החיות שבנבראים — על-ידי זה דיקא תתעלה נפשו בקדש העליון, שהוא למעלה מגדר השתלשלות החיות שבתוך העולמות כנ"ל. כי געוץ תחלתו בסופן דיקא.

כי "אבא יסד ברת", שהמלכות שרשה מחכמה עילאה, קדש העליון ממש. ולכן גם היא נקראת קדש, וכמו שכתוב בזהר פרשת פינחס (דרנ"ד ע"ב): דכתיב "כי קדש היא לכם" ע"ש. וגם שרשה בבחינת כתר, שלכן נקראת כלע ("כל עלמין"), [דאיהי כתר מלכות כו].

ועין מה שכתוב מזה בדבור המתחיל מי מנה הנ"ל, גבי "אף עשיתי". ועין מה שכתוב במקום אחר בענין מאמר שמואל לשאול: "כי שמוע מזבח טוב כו". ומה שכתוב בדבור המתחיל ועתה יגדל נא כח אדני.

וזהו ענין "זרקא מקף שופר הולך סגולתא", דאיתא בתיקוני זהר שמדות מלכותו יתברך נקראת "זרקא", דאזדריקת למעלה מעלה, והולכת עמה "סגולתא" — היא בחינת ישראל עם סגולתו, להיות גם הם נזרקים בקדש העליון, שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל, והוא בחינת סוכב כל עלמין כנ"ל.

ועין מה שכתוב מענין "סגול" ו"סגולה" בדבורי המתחיל נאו לחיך בתורים ובדבור המתחיל אסרי לגפן — והינו על שם האהבה הטבעית שירושא לנו מאבותינו כו'. וזהו פענין "טהורה היא". ועל-ידי המצות מתעלים למעלה יותר, בבחינת קדש העליון כנ"ל. ועמו"ש בדבור המתחיל וידבר אליהם כו' [וארא אל אברהם כו' ושמי כו', ע"ש].

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And this is the meaning of the verse: "I am like a fresh cypress." A *berosh* is a tall cedar tree, and *ra'anan* means when it is still soft, so that one can bend its top very far down. And when one places something upon it, afterwards when it rises back up by itself and stands erect, it will fling that object upward, even higher than its top, as is known.

So too, "I" — the attribute of His Kingship, blessed be He — am like a fresh cypress. For it descended and was en clothed in physical mitzvos. But afterwards it is elevated to the highest heights, and it elevates also the person who performs the mitzvos, that he should ascend even higher than the level of Malchus, even as it was above before its descent — which is the supernal kodesh, sovev kol almin, as explained above.

And about this it is said: "And tzedakah exalts a nation." For all the mitzvos are called by the name "tzedakah," as it is written: "And it will be righteousness for us when we observe to do all this mitzvah." For the mitzvos elevate and raise the souls of Israel higher and higher. And see what is written on this in the discourse *HaShamayim Kis'i*, regarding "And the earth is My footstool."

And even more so the mitzvah of Torah study, which is equal to them all. For the letters of Torah are called "horses," as in the verse: "Horse and its rider He cast into the sea." For the horse lifts and carries the rider to a place he could not reach on his own. And perhaps this too is the matter of *zarka*, like a stone shot by a sling, for the stones are letters, etc.

And behold, it is written: "And you shall guard the Shabbos, for it is holy to you." For the main ascent of the souls of Israel, in which they are elevated from the level and degree of *tehorah* to the level and degree of "And you shall be holy people unto Me," to "Kodesh Yisrael laHashem" — this ascent takes place on Shabbos. For although this ascent comes through Torah and mitzvos, "Who has sanctified us with His mitzvos"...

והיינו הדכתיב: "אני כפרוש רענן". "פרוש" הוא עץ ארו הגבוה, ו"רענן" הוא פשעדין רך, שישכילים לכפף ראשו עד למטה מאד. וכשיעמידו עליו איזה דבר, אחר-כך פשיגביה מאליו ונעמד על עמדו — וזרק ויגביה אותו דבר למעלה, גם מראשו, כנודע.

כך "אני" — היא מדת מלכותו ותכנה — היא כפרוש רענן, שירדה ונתלבשה במצוות גשמיות. אבל אחר-כך היא מתרוממת עד רום המעלות, ומעלה גם את האדם המקנה המצוות להיות עולה גם למעלה מבחינת המלכות, גם בעודה למעלה טרם ירדתה, והיא בחינת קדש העליון, הסוכב כל עלמין, כנ"ל.

ועל זה נאמר: "וצדקה תרומם גוי". שכל המצוות נקראות בשם "צדקה", כמו שכתוב: "וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת". שהמצוות מרוממים ומגביהים את נשמות ישראל למעלה מעלה. ועמו"ש מזה בדבור המתחיל השמים "כסאי, גבי ו'הארץ הדום רגלי

וביותר — מצות תלמוד תורה, שהיא כנגד כלם. כי אותיות התורה נקראות "סוסים", כמו שנגאמר: "סוס ורכבו רמה בים". שהסוס מגביה ונושא את הרכב למקום שאינו יכול להגיע שם בעצמו. ואפשר שזהו גם כן ענין "זרקא", כאבנא בקירטא, אשר אבנים להם אותיות כו

והנה כתוב: "ושמרתם את השבת, כי קדש היא לכם". כי הנה עקר עליית נשמות ישראל, שמתעלים מבחינת ומדרגת "טהורה" — לבחינת ומדרגת "ואנשי קדש תהיון לי", "קדש ישראל לה", — הנה עליה זו היא בשבת. כי הגם דעליה זו היא עליידי... "התורה והמצוות", אשר קדשנו במצותיו

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

However, also the ascent of the Torah and mitzvos of all six weekdays is through Shabbos. And this is because there is a lower *kodesh*, which is the aspect of Malchus itself, and there is the supernal *kodesh*, which is Chochmah Ila'ah. And the mitzvos are called "the mitzvos of the King." But on Shabbos, there is the ascent of Malchus into the aspect of the supernal *kodesh* itself.

And this is the meaning of "For it is holy to you" — namely, the ascent of His blessed attribute of Malchus to its source and root, the aspect of the supernal *kodesh*, from which it was hewn: "Abba established the daughter."

[And through this one can also find support for the custom explained in *Pri Etz Chayim*, to immerse oneself in a mikveh on Friday before Shabbos. For the aspect of Shabbos is called "For it is holy to you," and therefore first there must be the aspect of *taharah*, etc.]

And the reason why this ascent is on Shabbos is because it is known that the concept of Shabbos is from the term "rest," *menuchas ruach*. For "Six days Hashem made the heavens and the earth" — through "Let there be light," which is the aspect of the descent of speech, and within it thought, etc., so that it extends, spreads, and is en clothed within the created beings.

But on Shabbos there is the ascent of speech into Chochmah Ila'ah. And see what is written about this in the discourse *Shuvah Yisrael ad*, and this is the aspect of the ascent of the attribute of Malchus into the supernal *kodesh*. For the beginning is wedged in the end, and the end in the beginning, as explained above.

This is like the analogy of a person who ceases and rests from the labor of work — his intellect and thought that had been invested within the labor now return and ascend back to their source.

אבל גם עלית התורה והמצוות של כל ששת ימי המעשה הוא על-ידי השבת. והיינו כי יש "קדש" תתא, שהיא בחינת מלכות עצמה, ו"קדש עליון" — הוא חכמה עילאה. והמצוות נקראות "מצוות המלך". אבל בשבת היא עלית המלכות בבחינת קדש העליון ממש.

וזהו: "כי קדש היא לכם" — היינו, עלית מדת מלכותו יתברך למקורה ושרשה, בבחינת קדש העליון, "שמשם תצבה" — "אבא יסד ברת".

ועל-ידי זה יש למצוא סמך למנהג המבואר בפרי' עץ חיים, לטבול עצמו במקוה בערב שבת. כי בבחינת שבת נקראת "כי קדש היא לכם", ולכן צריך להיות [תחלה בבחינת טהרה כו].

והנה הטעם שעליה זו היא בשבת, כי הנה נודע ענין השבת שהוא לשון שביטה ונתיחה דרוחא. כי "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ" — על-ידי "יהי אור", שהוא בחינת ירידת הדבור, ובתוכו הממשקה כו', להיות נמשך ומתפשט ומתלבש בתוך הנבראים.

ובשבת היא עלית הדבור בחכמה עילאה. ועמו"ש מנה בדבור המתחיל שובה ישראל עד. והוא בבחינת עלית מדת המלכות בבחינת קדש העליון. כי נעוץ תחלתו בסופו, וסופו בתחלתו כנ"ל.

ויקמו משל אדם השוכת ונח ממלאכת עבודה — ששכלו ומחשבתו המלובשת בתוך המעשה חוזרות ומתעלות למקורן.

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And this is the meaning of the verse: “Kodesh Yisrael laHashem, the first of His produce.” *Tevuasah* is called “your grain, your wine, and your oil.” “Your grain” refers to Talmud in the revealed halachos to us. “Your wine” — “when wine enters, the secret emerges” — is the inner dimension of Torah, called the secrets of Torah. “Your oil,” which floats above the wine, is the secret of secrets. All these are called *tevuos*, for there is field produce and vineyard produce, and as our Sages said: “Olive too is called *tevuah*, etc.”

And Israel are elevated into the aspect of *kodesh*, which is the beginning of Torah. And the idea is like the above: for initially Israel are below Torah, as it is said: “Three bonds are bound one with another: Israel with the Torah,” etc. For Israel receive from the Torah. But afterwards they are elevated above it.

This is the matter of what is said: “And you shall do them,” and similarly: “Which a man shall do them” — that Israel are those who draw down the Infinite Light into the Torah, so that the Infinite One is en clothed within Chochmah. And this is the meaning of “One who engages in Torah *lishmah*” — for the sake of “her name,” literally. And see what is written elsewhere.

And this is what our Sages said: At first “His delight is in the Torah of Hashem,” but afterwards “and in his Torah he meditates” — for it is then called by his name. And this is enough.

(ד)

However, all this is in the fulfillment of Torah and mitzvos. But, in contrast, one who transgresses and blemishes — even by neglecting a positive commandment, and even one who has the opportunity to engage in Torah and does not engage — he causes a deficiency in the drawing down of the aspect of the supernal *kodesh*.

How much more so if he transgresses a negative commandment, whether from the Torah or from the Sages. For thereby he defiles his soul, which is the aspect of “tehorah,” etc.

וזהו "קדש ישראל לה", ראשית תבואתה".
"תבואתה" נקראת "דגנה ויתירשך ויצהרה". "דגנה"
— זהו התלמוד בהלכות הנגלות לנו. "יתירשך" —
"נכנס יין יצא סוד" — הם פנימיות התורה, הנקראים
רזין דאורייתא. "ויצהרה" — שמן שצוף על גבי יין
— הוא רצא דרזין. כל אלה נקראים "תבואות", כי
יש תבואות שדה ותבואת הכרם. וכמאמר רבותינו
"זכרונם לברכה": "זית נמי תבואה אקרי" כו

וישראל יתעלו בבחינת "קדש", שהוא ראשית
לתורה. והענין על דרך הנ"ל, כי מתחלה ישראל הם
למטה מן התורה, כמאמר: "תלת קשרין מתקשרין
דא בדא — ישראל באורייתא" כו'. שישאל הם
מקבלים מן התורה. אבל אחר-כך הם מתעלים
למעלה ממנה.

וכענין שנאמר: "ועשיתם אותם". וכן: "אשר יעשה
אותם האדם" — שישאל הם הממשיכים אור
אין-סוף לבחינת התורה, להיות אין-סוף מתלבש
בחכמה. זהו פירוש "עוסק בתורה לשמה" — לשמ"ה
ימש'. וכמו שכתוב במקום אחר

וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: מתחלה
"בתורת ה' תפצו", ואחר-כך "ובתורתו יהגה" —
שנקראת על שמו. ודי למבין

אך כל זה הוא בקיום התורה והמצוות. אבל בהיפוך
— העובר ופוגם, אפילו בבטול מצוות עשה, ואפילו מי
שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק — הרי עושה
חסרון בהמשכת בחינת קדש העליון

וכשכן בעברו על לא תורתא או דרבנן — הרי
"על-ידי זה מטמא נפשו", שהיא בחינת "טהורה" כו

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

Just as through mitzvos the soul is elevated from the aspect of *tehorah* to the aspect of *kedushah* — this is the meaning of “And the soul of my master shall be bound in the bundle [of life],” like one who throws a stone by means of a slingshot, which raises it higher than its natural capacity. So is the ascent through mitzvos.

And so, in contrast, through sins it is written: “And the soul of your enemies He will sling away in the hollow of the sling,” being cast far, far away into the side of impurity — which is exceedingly distant from the aspect of “*tehorah hi*,” etc.

And as explained elsewhere in the discourse *Ki VaYom HaZeh Yechaper*. And the rectification for this is to “skip over the fence” through teshuvah, to draw down from an even higher level — higher even than the supernal *kodesh*.

For through this all the blemishes and deficiencies that were made in the *kodesh* will be rectified. And this is through the Kohen Gadol, who enters on Yom Kippur into the Holy of Holies. For the aspect of the Holy of Holies is far, far higher even than the aspect of the supernal *kodesh*.

As it is written in Zohar, end of Parshas Mishpatim (121a): that Chochmah, which is the aspect of the supernal *kodesh*, goes forth from the place called the Holy of Holies. And this is the matter of “And chochmah is found from ayin.”

And see further in Zohar, Bereishis (45a–b), and in Parshas Pekudei (261a), and see further in Parshas Yisro (67b) regarding “There is a King above, which is the secret of the Holy of Holies, and beneath it there is the Kohen, etc., which is called ‘great,’ etc.,” and in the commentary of the Ramaz there.

And this is the matter of “HaMelech HaKadosh” that we say during the Ten Days of Repentance. The explanation of the matter: the supernal *kodesh* is the aspect of *sovev kol almin*, which does not become en clothed within the worlds, but surrounds and encircles them; therefore it is called *kodesh*, as explained above.

וּכְמוֹ שֶׁעַל־יְדֵי הַמִּצְוֹת הִיא מִתְעַלָּה מִבְּחִינַת טְהוֹרָה לְבְּחִינַת קְדוּשָׁה – וְזֶהוּ עֲנִינוּ "וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנִי צְרוּרָה בְּצִרוּר" כו'. כְּמוֹ הַזּוּרֵק אֶכָּן עַל־יְדֵי הַצִּרוּר, שֶׁמִּגְבִּיהָ לְמַעְלָה מִטְּבָעוֹ – כִּךָּ הִיא הֶעֱלִיָּה עַל־יְדֵי הַמִּצְוֹת.

וְכִךָ לְעֹמֶת זֶה – עַל־יְדֵי הָעֲוֹנוֹת כְּתוּב: "וְאֵת נֶפֶשׁ אֲבִיךָ יִקְלָעְנָה בְּתוֹךְ כִּף הַקָּלַע", שֶׁנִּזְרָקֶת לְמַרְחָק מְאֹד בְּסִטְרָא דְּמִסְכָּא, מֵהָ שֶׁהוּא רְחוֹק מְאֹד מְאֹד. 'מִבְּחִינַת "טְהוֹרָה הִיא" כו'.

וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר. וְהַתְקוּן לָזֶה הוּא לְדַלֵּג שׁוֹר עַל־יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, לְהַמְשִׁיךְ מִבְּחִינַת הַיּוֹתֵר גְּבוּהָ, גַּם מִבְּחִינַת הַקֹּדֶשׁ הָעֲלִיוֹן.

שֶׁזֶּה יִמְלֹא כָּל הַפְּגָמִים וְהַחֲסָרוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּקֹדֶשׁ. וְהֵינּוּ עַל־יְדֵי כֵּהֵן גָּדוֹל, שֶׁנִּכְנָס בְּיוֹם הַכְּפוּרִים לְבֵית קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים. אֲשֶׁר בְּחִינַת קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים הוּא לְמַעְלָה מִעֲלֵה גַם מִבְּחִינַת הַקֹּדֶשׁ הָעֲלִיוֹן.

וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֹהַר סוֹף פָּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים (דקכ"א סע"א): שֶׁהִתְקַמָּה – שֶׁהִיא בְּחִינַת הַקֹּדֶשׁ הָעֲלִיוֹן – נִפְקָא מֵאַתֵּר דְּאַקָּרִי קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים. וְזֶהוּ עֲנִינוּ "'וְהִתְקַמָּה מֵאִין תִּמְצָא

וְעִינוּ עוֹד בְּזֹהַר בְּרֵאשִׁית (דמ"ה סע"א וע"ב), וּבְפָרָשַׁת פְּקוּדֵי (דרס"א), וְעִינוּ עוֹד בְּפָרָשַׁת יִתְרוֹ (דס"ז ע"ב) גַּבִּי "אֵית מֶלֶךְ לְעִילָא – דְּאִיהוּ רִזָּא דְּקוּדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים, וְתַחוּתֶיהָ אֵית כֵּהֵן כו' – דְּאַקָּרִי גָדוֹל" כו'. וּבְכַפְרוֹת הָרַמְבַּ"ם שָׁם

וְזֶהוּ עֲנִינוּ "הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ" שְׁאוּמְרִים בַּעֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה. וּבִיאֹר הָעֲנִינוּ – הִנֵּה קֹדֶשׁ הָעֲלִיוֹן זֶהוּ בְּחִינַת סוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, שְׁאִינוּ מִתְלַבֵּשׁ בְּבְּחִינַת עֲלָמִין, אֲלָא סוֹכֵב וּמְקִיף עֲלֵיהֶם; לְכֹךָ נִקְרָא קֹדֶשׁ כַּ"ל

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

However, in truth, even the aspect of *sovev kol almin* is not comparable to His essence and being, may He be blessed, which is not within the category of worlds at all — neither in the manner of *sovev* nor in the manner of *memale*. And this is the meaning of “and to Him we cannot compare His holiness” — that even the aspect of the supernal *kodesh* is not comparable to Him at all.

And as explained in the discourse *V'Asisa Tzitz Zahav*, regarding “Kodesh” written with a lamed below and the name of Havayah above — that the aspect of “Kodesh” written with a lamed is still below in relation to the higher name of Havayah, etc., see there. And therefore it is called *Kodesh HaKodashim* — that it is separated and exalted even from the aspect of *sovev kol almin*, which is the aspect of *kodashim*.

As it is written, “And the curtain shall separate for you between the *kodesh* and between the *Kodesh HaKodashim*.” And through drawing from the aspect of *Kodesh HaKodashim*, all deficiencies are then completed and filled, for the aspect of *Kodesh HaKodashim* is that which fills everything from which they are drawn, and it is called *shleimu d'kulah* (“the completeness of all”).

Like the analogy of a spring that becomes stopped up, and a river that has dried up and ceased to flow — one digs deeper until one finds anew, etc., as explained elsewhere. And this is the meaning of “And he shall atone for the *kodesh* from the impurities of the children of Israel” — that he will draw and fill all the blemishes that were made in the aspect of the supernal *kodesh* through the impurities of the Jewish people, as mentioned above.

And see Zohar II (185b and 219b). And behold, even now teshuvah is effective for this. As our Sages said: “There is one who acquires his World-to-Come in one hour.” This is because this world is the world of exchange, in which a person can change his orientation from evil to good instantly, in a moment.

אכל באמת גם בחינת סוכב כל עלמין אינו ערוך למהותו ועצמותו יתברך, שאינו בגדר עלמין כלל, לא בבחינת סוכב ולא בבחינת ממלא. וזהו פירוש "ולא נערוך אליו קדשתו" — שאפלו בחינת קדש העליון אינו ערוך אליו כלל.

ועמו"ש בדבור המתחיל ועשית ציצן זהב, בענין "קדש" למ"ד מלמטה — הוי"ה מלמעלה, שבחינת "קדש" למ"ד הוא עדין מלמטה לגבי שם הוי"ה דלעילא כו'. ולכן נקרא "קדש הקדשים", שהוא מבודל ומרומם גם מבחינת סוכב כל עלמין — שהוא בחינת קדשים.

וכמו שכתוב: "והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים". ועל-ידי שממשיכים מבחינת קדש הקדשים — על-ידי זה מתמלאים כל החסרונות, כי בחינת קדש הקדשים הוא הממלא כל שמהן. ונקרא "שלימו דכולהון".

וכמשל המעין שנסתם, ונקר שנקרב ויבש — שחופרין בעומק יותר כו'. וכמו שכתוב במקום אחר. וזהו "וכפר על הקדש מטמאות בני ישראל" — שימשוך וימלא כל הפגמים שנעשו בבחינת קדש העליון על-ידי טמאות בני ישראל כג"ל.

ועין בזהר חלק ב' (דקפ"ה ע"ב ודרי"ט ע"ב). והנה באמת גם עכשיו התשובה מועלת לזה. וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה: "יש קונה עולמו בשעה אחת". והיינו מפני שהעולם הזה הוא עולם התמורה, שבו האדם יכול לשנות את טעמו מרע לטוב — מיד, כרגע.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

As our Sages said: "A Torah scholar who sinned by day, do not suspect him at night, for he has surely repented." For it is not like the World-to-Come, where everything is in stages, according to what is fitting by law: first the "sling of the stone," then Gehinom, and then the lower Gan Eden, and then the higher Gan Eden.

Because the World-to-Come is the aspect of the radiance of the Shechinah, and it is impossible to receive the light and radiance except gradually. But in this world, there is drawn from the level that is above all the chain of descent, and it equalizes and makes equal the small and the great, because before Him darkness is as light, and even darkness does not obscure, as is known. And as it is written elsewhere, in the discourse *Tzav es Bnei Yisrael es Korbani Lachmi*, etc.

And the reason is because the World-to-Come is called the clarified world, in which everything has already been clarified, and each thing has come to its proper place. And it is impossible to change from one side to another. Not so in this world, which is before the completion of the clarification, and the aspect of the one who clarifies rests within it — He who is all-capable, to change from evil to good, etc.

And therefore it is written: "Whom have I in heaven? And with You I desire nothing on earth." Heaven and earth are the higher and lower Gan Eden. And also, "And with You" — this is as in what is written, "For with You is the source of life" — for the source of life is the radiance of the Shechinah that shines in Gan Eden, which is called *imach* ("with You"), because it is secondary and nullified to Him, may He be blessed. And in all of these I have no desire except in His essence alone, for He is the all-capable, as explained above.

שְׁהָרִי אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה: "תִּלְמִיד חָכָם שֶׁעָבַר עֲבִירָה בַּיּוֹם — אֵל תִּהְרַהֵר אַחֲרָיו בְּלֵילָה, שֶׁבְּדוּק וּבְרוּר שֶׁעָשָׂה תְּשׁוּבָה". וְאִינוּ כְּמוֹ הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁשָּׁם הַכֹּל בְּהִדְרָגָה כְּפִי הָרְאוּי עַל־פִּי הַדִּין: צָרִיד לִהְיוֹת תַּחֲלָה בַּף הַקָּלָע, וְאַחֲרֵכָּה גִּיהֲנוֹם, וְאַחֲרֵכָּה גַּן יְעֶדֶן הַתַּחְתּוֹן, וְאַחֲרֵכָּה גַּן יְעֶדֶן הָעֶלְיוֹן.

מְשׁוּם שֶׁעוֹלָם הַבָּא הוּא בְּחִינַת זֵיו הַשְּׂכִינָה, וְאִי אֲפָשָׁר לְקַבֵּל הָאוֹר וְהַזֵּיו אֲלָא בְּהִדְרָגָה. אֲבָל בְּעוֹלָם הַזֶּה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינָה שֶׁלֹּמְעָלָה מִכָּל הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת, וְהוּא הַשְּׁנוֹה וּמִשְׁנוֹה קָטָן וְגָדוֹל, מְשׁוּם דְּקָמִיָּה בְּחִשׁוּכָא כְּאוֹרָא, וְגַם חֲשֹׁךְ לֹא יַחֲשִׁיד כְּנוֹדָע. וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר בְּדִבּוּר הַמִּתְחִיל "צוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כו' אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמִי כו

וְהַטַּעַם מְשׁוּם שֶׁעוֹלָם הַבָּא נִקְרָא "עוֹלָם בְּרוּר", שֶׁכִּבְּר נִבְרַר כָּל דָּבָר וּבָא עַל מְקוֹמוֹ. וְאִי אֲפָשָׁר לִהְיוֹת שְׁנוּי מִזֹּו לְזֹו. מֵה שְׁאִין כֵּן בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא קֹדֶם גִּמְר הַבְּרוּר יְעֶדֶן, וְשׁוֹרָה בּוֹ בְּחִינַת הַמִּבְרָר, שֶׁהוּא הוּא כָּל יָכוֹל לְשַׁנּוֹת מֵרַע לְטוֹב כו

וְלָכֵן כְּתוּב: "מִי לִי בְּשָׂמַיִם, וְעַמָּה לֹא תִפְצְתִּי בְּאַרְצִי". "שְׂמַיִם וְאַרְצִי" הֵם גַּן יְעֶדֶן וְתַחְתּוֹן. וְגַם "וְעַמָּה" הוּא כְּעֶנְיָן מֵה שֶׁכְּתוּב: "כִּי עַמָּה מְקוֹר חַיִּים" — שֶׁמְקוֹר חַיִּים הוּא זֵיו הַשְּׂכִינָה הַמְּאִיר בְּגַן יְעֶדֶן, נִקְרָא "עַמָּה", שֶׁהוּא טָפֵל וְכִטֵּל אֲצִלּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְכּוֹלֵן אֵין לִי תִפְץ זוּלָּת בְּעֶצְמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ דּוֹקָא, שֶׁהוּא הַכֹּל יָכוֹל כְּנ"ל

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

However, nevertheless, our Sages said: If a person transgressed a negative commandment and repented, teshuvah suspends and Yom Kippur atones. Because this drawing down is from the aspect of *Kodesh HaKodashim*. This is the aspect of Yom Kippur, when the High Priest enters the Holy of Holies.

And behold, the order of the service of the High Priest is that he takes the blood of the bull and the blood of the goat and sprinkles it opposite the Ark, between the poles. And in the Ark were placed the Tablets, upon which were written “Anochi” and “Lo Yihiyeh Lecha.” “Anochi” includes all the positive commandments, and “Lo Yihiyeh” includes all the negative commandments. And by bringing up the blood there, all the blemishes that were made in *kodesh* are atoned for.

For the G-dly soul in a person, from its own essence, does not sin at all. Rather, it is the animal soul that sins. And its sins are atoned for through the offering of the blood of the sacrifices. For the animals, in their root, are above the level of man. As our Sages said: “Back and front You have formed me” — back, to the deeds of creation. For first it says, “Let the earth bring forth living souls according to its kind, animal and creeping thing, etc.”

And afterwards [it says] the statement, “Let us make man,” etc. And as is known also from what we see physically: that man is sustained and receives vitality from the mineral, plant, and animal. For the earth, which is the aspect of the lowest of the four levels — the inanimate — from it comes forth bread, which becomes the head and cornerstone for the vegetative, animal, and human.

Likewise, the vegetative and the animal compared to man, the speaking being — he receives vitality from them, and they also add knowledge to a person. As we find regarding Rabbi Nachman: when asked about the case of five cattle and five half-cattle, he replied: “I have not yet eaten the meat of an ox.” And [he said:] “Wine and fragrance have made me perceptive.”

אכל הנה עכזאת, הרי אָמרו רבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבָרְכָה: "עֵבֶר אָדָם עַל לֹא תַעֲשֶׂה וְשָׁב – תְּשׁוּבָה תוֹלָה, יוֹם הַכְּפוּרִים מְכַפֵּר". כִּי לְהִיּוֹת הַמַּשְׁכָּה זֶה מִבְּחִינַת "קֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים" – זֶהוּ בְּחִינַת יוֹם הַכְּפוּרִים, וְשָׁבוּ וְכָנְסוּ כֹהֵן גָּדוֹל לְבֵית קֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים.

וְהִנֵּה סֹדֶר עֲבוֹדַת הַכֹּהֵן גָּדוֹל הוּא – שְׁלֹקֶת דָּם הַפָּר וְדָם הַשְּׂעִיר, וּמִזָּה נִגָּד הָאָרוֹן בֵּין הַבָּדִים. שְׂבָאוֹן מִנְחִים הַלְלוֹת, שְׂכָתוֹב בָּהֶם "אֲנֹכִי" וְ"לֹא יִהְיֶה לְךָ". "אֲנֹכִי" כּוֹלֵל כָּל הַמִּצְוֹת עֲשֵׂה, וְ"לֹא יִהְיֶה" כּוֹלֵל כָּל הַלֹּא תַעֲשֵׂה. וּבַהֲעֲלָאת הַדָּם לְשָׁם – יְכַפְּרוּ כָּל הַפְּגָמִים שֶׁנַּעֲשׂוּ בַקֹּדֶשׁ.

כִּי הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית שְׂבָאוֹת מִצַּד עֲצָמָה אֵינָה חוֹטֵאת כָּלֵל, רַק הַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִית הִיא הַחוֹטֵאת. וּמִתְכַּפְּרִים עוֹנוֹתֶיהָ עַל־יְדֵי הַקִּרְבָּן דָּם הַקִּרְבָּנוֹת. כִּי הַבְּהִמֹת בְּשָׂרָן הֵן לְמַעַל מִבְּחִינַת הָאָדָם. וְכַמֵּאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבָרְכָה: "אַחֲזֹר וְקָדַם צִרְתָּנִי" – אַחֲזֹר לְמַעַשֵׂה בְּרָאשִׁית. שֶׁהִרִי תַחֲלֶה נֹאמֵר: "תּוֹצֵא הָאָרֶץ". "נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָה – בְּהִמָּה וְרֶמֶשׂ כּו'.

וְאַחֲרֵי־כֵן מֵאֲמַר "נַעֲשֵׂה אָדָם" כּו'. וְכַנִּדּוּעַ גַּם מִמֶּה שֶׁאֵנּוּ רוֹאִים בְּגִשְׁמִיּוֹת – שֶׁהָאָדָם נִיזוֹן וּמִקְבֵּל חַיִּית מִדָּצ"ח. שֶׁהִרִי אָרֶץ – שֶׁהִיא בְּחִינַת הַדּוֹמָם הַיּוֹתֵר אֲחֵרוֹנָה בַּמִּדְרָגָה – הִנֵּה מִמֶּנָּה יֵצֵא לָחֶם, וְהִתְהַלֵּךְ. לְרֹאשׁ פָּנָה לְצַח"מ.

וְכֵן הַצּוֹמֵם וְהַיָּד נִגָּד הַמִּדְבָּר – שֶׁהוּא מִקְבֵּל חַיִּית מֶהֱם, וְגַם מוֹסִיפִים דַּעַת בָּאָדָם. כִּמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ בְּרַבִּי נַחֲמָן, כְּשֶׁשָּׂאֵלוּ מִמֶּנּוּ בַּעֲנֵן ה' בָּקָר וְה' תִּצְאֵי בָקָר – אָמַר: "עֲדֵנוּ לֹא אֲכִילָנָא בְּשָׂרָא דְתוֹרָא" כּו'. "תִּמְרָא וְרִיחֵי פְקֻחֵינוּ". הִרִי קֵבֵל עֲנֵנוּ גָדוֹל שְׂבִתוֹרָה – שֶׁהוּא אוֹתוֹ הַדִּין הַנֶּ"ל – מֵאֲכִילַת בְּשָׂרָא דְתוֹרָא.

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

Thus he received a profound matter in Torah — that very law — from eating the meat of an ox.

And the reason is because their root is from a place exceedingly lofty and exalted. Only they fell and descended down, down until they are below knowledge. For an animal has no intellect, but its root is above intellect. And when it is refined, it adds strength and vitality in man, and grants him knowledge, etc.

And likewise is the matter of the sprinkling, in which the blood of the bull and the goat is taken — which is the essential inward vitality of them — and elevated up to the place of the Tablets and the Ark. Then he draws down from a place most exalted, and atones and fills all the blemishes that were made in *kodesh*, etc.

And the matter of the sprinkling is the matter of teshuvah with extra strength. And this is like the matter mentioned above regarding “Zarka.” And as it is written elsewhere regarding “Medaleg,” etc. And by this is also drawn from above the aspect of “And I will sprinkle upon you pure water,” which is above the order of the chain of descent, as is known.

(ה)

And behold, with all the above, the matter of “the burnt-offering of Shabbos on its Shabbos” will be understood. For just as Shabbos, relative to the six days of work, is the ascent of the worlds in which they ascend to a very lofty height, so too is the aspect of “Shabbos Shabbason” relative to Shabbos itself. For it is the Shabbos of all the Shabbason of the year.

And see in Zohar, end of Parshas Acharei (79b), that this is the aspect of the Holy of Holies. For this is the aspect of Yom Kippur. For Shabbos is called “*kodesh*,” but on Yom Kippur the High Priest enters the Holy of Holies, which is the source of all levels of holiness, and it is the fullness of them all and fills all of them, as explained above.

And this is the aspect of the Thirteen Attributes of Mercy, which are revealed on Yom Kippur. For they are exceedingly lofty, and from them is the source of forgiveness and pardon, as is known.

והיינו לפי ששרשן ממקום גבוה מאד נעלה, רק שנגלו וירדו למטה מטה עד שהם למטה מן הדעת. כי הבהמה אין לה שכל, אבל שרשה למעלה מן הדעת. וכשהיא מתבררת – מוספת כח וחיות באדם, ונותנת לו דעת כו

וכמו כן הוא ענין ההנאה – שמוציא דם הפר והשעיר, שהוא עקר פנימית החיות שלהם, ומעלה אותם עד מקום הלחות והארון. ואז הוא ממשיך ממקום גבוה מאד נעלה, ומכפר וממלא כל הפגמים שנגעשו בקדש כו

וענין ההנאה – זהו ענין תשובה בחילא יתיר. וזהו על-דרך הנזכר לעיל בענין “זרקא”. וכמו שכתוב במקום אחר בענין “מדלג” כו'. ועל-ידי זה נמשך גם כן מלמעלה בחינת “וירקתי עליכם מים טהורים” – [שהוא מלמעלה מסדר השתלשלות בנודע

והנה עם כל הנ”ל יובן ענין “עולת שבת בשבתו”. שכתוב ששבת לגבי ששת ימי המעשה הוא עלית העולמות שמתעלים מאד נעלה – כך הוא בחינת “שבת שבתון” לגבי שבת, שהוא בחינת שבת של השבתות של כל השנה

וענין בזהר סוף פרשת אחרי (דע”ט ע”ב), והוא בחינת קדש הקדשים. שנהו בחינת יום הכפורים. כי שבת נקרא “קדש”, אבל ביום הכפורים נכנס הכהן הגדול לקדש הקדשים, שהוא מקור כל בחינות הקדשים, והוא שלימו דכולהו וממלא כל שמהון כנ”ל

והיינו בחינת י”ג מדות הרחמים המתגלות ביום הכפורים, שהן עליונות מאד, ומהם מקור הסליחה והמחילה בנודע

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And behold, here it is written: “Shabbos Shabbason hu” — in the masculine form. But it is also written: “And you shall afflict your souls on the ninth,” while in Parshas Acharei it is written: “Shabbos Shabbason hi” — in the feminine form — and there “on the ninth” is not mentioned, only “and you shall afflict” without specification.

And the matter is that one depends on the other. For the meaning of “hu” — masculine — is that the Jewish people are in the level of masculine, being the mashpi'im, drawing down this illumination in their power. This is as mentioned above on the verse, “Kodesh Yisrael laHashem, reishis tevuasah,” that the Jewish people are the head and source for the Torah, as it is written, “And you shall make them,” as explained above.

And this is through “and you shall afflict your souls on the ninth.” And the explanation of “on the ninth” — for seemingly it should have said “on the tenth” — is that it refers to all the nine attributes of the soul, that they all should be in the aspect of subjugation and transformation.

And therefore it is a mitzvah to afflict oneself through fasting during all nine days, which correspond to the nine attributes, as is known. And this is the matter of the “surgery” (*nesirah*) — that on each day one attribute is separated. And the meaning of *nesirah* is to separate the attributes of the G-dly soul from those of the animal soul, that they should not be attached to and drawn after the attributes of the animal soul. And this is the matter of fasting.

For food and satiety join the animal soul with the G-dly soul, as it is written: “Yeshurun grew fat and kicked; you grew fat, thick,” etc. But fasting, by contrast, weakens the strength of the animal soul, bringing it to submission and separation from the traits of the animal soul. And by this, it arouses Above that the severities be separated, and good kindnesses remain, etc. And afterwards, through this, the severities themselves are also sweetened.

והנה כאן כתוב: "שבת שבתון הוא" — לשון דכר. וגם כתוב: "וענייתם בתשעה". ובפרשת אחרי כתוב: "היא" — לשון נקבא. ולא נזכר "בתשעה", אלא "וענייתם" סתם.

והענין — כי הא ביהא תליא. כי פרוש "הוא" לשון דכר — הינו שישראל הם במדרגת דכר, והם המשפיעים וממשיכים גלוי הארה זו בכתם. ועל-דרך שנוצר למעלה בפסוק "קדש ישראל לה" ראשית תבואתה" — שישראל הם ראש ומקור לתורה. וכמו שכתוב "ועשיתם אותם" כנ"ל.

והינו על-ידי "וענייתם את נפשתיכם בתשעה". ופירוש "בתשעה" — ולכאורה "בעשור" מבדל — אלא דקאי על כל הט' מדות שבנפש, שכלם יהיו בבחינת אתפקא ואתהפכא.

ולכן מצוה להתענות בכל הט' ימים, שהם כנגד ט' מדות פנוע. וזהו ענין הנסירה — שכל יום ננסרת מדה אחת. ופירוש "נסירה" — הינו להפריד מדות הנפש האלקית ממדות הנפש הבהמית, שלא תהינה דבוקות ונמשכות אחר מדות הנפש הבהמית. וזהו ענין התענית.

כי המזון והשבע מחבר הנפש הבהמית עם הנפש האלקית, כמה שכתוב: "וישמן ישורון ויבעט; שמנת עבית" כו'. מה שאין בן התענית — מחליש כח הנפש הבהמית, ויבא לידי הכנעה ולהפריד ממדות הנפש הבהמית. ועל-ידי זה מעורר בן למעלה — שינסרו הגבורות וישארו חסדים טובים כו'. ואחר-כך על-ידי זה יומתקו גם הגבורות.

Alter Rebbe Likkutei Torah דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

And as written on the verse, "For Avraham did not know us," part of this subject; and in the explanation of the verse, "I am asleep," regarding "my sister." And furthermore, the matter of fasting is that it appeases and is called "a day of favor," as is known.

That is because specifically through fasting, illumination is drawn from Above downward. For the matter of eating is the elevation of vitality from below to Above: the food enters the stomach, becomes refined, and is made into blood, etc., until it becomes vitality for the brain. And all this is an ascent from below to Above. And Above, likewise, is the matter of refinements and elevation of sparks from below to Above, as is known.

But fasting, in which he eats nothing, then the spreading of his vitality is the reverse: from Above downward. For the brain itself sends vitality to all the limbs, from Above downward. And likewise Above, illumination of light and vitality is aroused from Above downward. And this is from the Thirteen Attributes of Mercy, which are the source of life, the fullness of them all, and fill all their names, as explained above.

And on Yom Kippur is revealed the "will of all wills." And behold, when Israel are on a lofty level — being in the aspect of "and you shall afflict [your souls]" in the nine attributes of the soul mentioned above, that they all separate from the material traits of the animal soul — then the aspect of "Shabbos Shabbason" revealed on Yom Kippur is called "Shabbos Shabbason hu" (masculine).

But when they do not do teshuvah from the depth of the heart so much, to be in the aspect of "and you shall afflict [yourselves] on the ninth," then nevertheless, the aspect of "Shabbos Shabbason" is drawn in an arousal from Above. It is said: "Shabbos Shabbason hi" (feminine).

In the manner of: "If the man gives seed first, she bears a female" (Niddah 31a). And see what is explained on this in the

ועמו"ש על-פי "כי אברהם לא ידענו", קצתו מענין זה. ובביאור על-פי "אני ישנה", גבי "אחותי". ועוד זאת — ענין התענית שהוא מרצה, ונקרא "יום רצון" בנודע.

הינו לפי שעל-ידי התענית דוקא נמשכת הארה מלמעלה למטה. כי ענין האכילה הוא העלאת החיות ממטה למעלה — שהמאכל נכנס לאסטומך, ומתברר ונעשה דם כו', עד שנעשה חיות למוח. והכל העלאת ממטה למעלה. ולמעלה גם-כן הוא בחינת בורות והעלאת הניצוצות ממטה למעלה בנודע.

אכל התענית — שאינו אוכל כלום, אז התפשטות חיותו הוא בהיפוך: מלמעלה למטה. שהמוח בעצמו משפיע חיות לכל האברים מלמעלה למטה. וגם למעלה מתעורר על-ידי זה גלוי אור וחיית מלמעלה למטה. והינו מבחינת י"ג מדות הרחמים, שהן מקור החיים, שלימו דכולהו, וממלא כל שמהון כנ"ל.

וביום הכפורים הוא התגלות "רעותא דכל רעונין". והנה כשישראל הם במעלה עליונה — להיות "וענייתם" בטשעה בחינות הנ"ל שבנפש, שכלם יפרדו ממדות הגשמיים דנפש הבהמית — אזי בחינת "שבת שבתון" המתגלה ביום הכפורים נקרא "שבת שבתון הוא" לשון דכר.

מה שאין פן פשאינם עושים תשובה מעומקא דלבא כל כך — להיות בבחינת "וענייתם בטשעה" כו'. רק על-כיוצא נמשך בחינת "שבת שבתון" באתערוותא דלעילא. נאמר "שבת שבתון היא" — לשון נקבא.

על-דרך "איש מזריע תחלה יולדת נקבה". ועמו"ש "מזה סדר" ה' והנה מספר בני ישראל.

Alter Rebbe
Likkutei Torah
דרושים ליום הכפורים

שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב וגו'

discourse beginning “And it shall be, the number of the children of Israel.”

Therefore, in Parshas Acharei, where it does not say “and you shall afflict on the ninth,” it says “Shabbos Shabbason hi.” And therefore it says there “a statute forever,” for this level is indeed an eternal statute.

But when Israel are on a lofty level — to be in the aspect of “and you shall afflict on the ninth” — then “Shabbos Shabbason hu” is drawn, similar to: “If the woman gives seed first, she bears a male.” That is, then the revelation is drawn from a higher level. And this is what is written: “And he shall atone for the holy.” And at the end of the parsha it is written: “And he shall atone for the Sanctuary of the holy.”

And this corresponds to the two levels of “Shabbos Shabbason hu” and “Shabbos Shabbason hi.” Meaning: when the drawing down is in the aspect of “hu” — masculine — then the power of this drawing is effective to atone also for the blemishes in the Holy itself, which is Supernal Wisdom (Chochmah Ila’ah). But when the drawing is in the aspect of “hi” — feminine — it does not atone for the blemish that touches, so to speak, in the level of the Holy itself, which is Supernal Wisdom, but only for “the Sanctuary of the holy,” which is the level of Binah that receives from Chochmah.

[NOTE Summary]

The discourse opens by distinguishing between two dimensions of creation: *Alma d’Iskasya* (hidden worlds, compared to thought) and *Alma d’Isgalya* (revealed worlds, compared to speech). Angels belong to the revealed worlds, sustained by Divine speech, but the souls of Israel originate from thought — the hidden worlds, called *tehorah*, purity, too luminous to be revealed.

Mitzvos serve as garments, surrounding and elevating the soul, drawing down the encompassing light of the Divine (*sovev kol almin*) and raising the soul from “purity” to “holiness.” The Alter Rebbe stresses that mitzvos require *kavanah* (intention), for by consciously accepting the yoke of Heaven, a Jew connects to the Divine will that transcends creation. Thus, mitzvos are not mere actions but channels that elevate the soul into the realm of “Kodesh Elyon.”

ולכן בפרשת אחרי – שלא נאמר "וענייתם בתשעה"
 – נאמר "שבת שבתון היא". ועל-כן נאמר שם
 "חקת עולם", כי בחינה זו היא ודאי חקת עולם.

אלא שפשט ישראל הם במעלה עליונה – להיות
 "וענייתם בתשעה" – נמשך "שבת שבתון הוא",
 על-דרך "אשה מזרעת תחלה יולדת זכר". והינו
 שאז נמשך הגלוי ממדרגה עליונה יותר. וזהו דכתיב
 "וכפר על הקדש". ובסוף הפרשה כתיב "וכפר את
 מקדש הקדש".

וזהו כנגד ב' המדרגות ד"שבת שבתון הוא" ו"שבת
 שבתון היא". דהינו – שפשטהמשיכה בחינת "הוא"
 לשון דכר, אזי כח המשיכה זו יפה לכפר גם על
 הפגמים שפקדש עצמו, שהוא חכמה עלאה ממש.
 אבל פשהמשיכה בחינת "היא", אינה מכפרת על
 הפגם שנוגע בביכול בחינת קדש עצמו – שהיא
 חכמה עלאה – כי אם על "מקדש הקדש", שהוא
 בחינת בינה המקבלת מחכמה.

Alter Rebbe

Likkutei Torah

דְּרוּשִׁים לְיוֹם הַכִּפּוּרִים

שַׁבַּת שְׁבוּתוֹן הוּא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁבּוּחַ לַחֲדָשׁ בְּעָרֵב וְגו'

This is symbolized in the Zohar's imagery of *Zarka-Munach-Segolta*: the sefirah of Malchus is "cast upward" and carries Israel, His treasured people, into the heights of holiness. The mitzvos, compared to clothing, do not enter the essence of the person but surround him, protecting and elevating him into unity with the Infinite. Torah, on the other hand, is compared to a horse carrying its rider, propelling the soul to places it could never reach on its own.

Sin disrupts this flow: neglecting Torah or mitzvos causes a loss in the extension of "Kodesh Elyon," and transgressions actively defile the soul. Just as mitzvos elevate the soul, sins cast it into the "Kaf HaKela," hurling it into impurity. The only repair is teshuvah, which draws from a higher level, beyond even "Kodesh Elyon" — from "Kodesh HaKedoshim," the inner essence of G-dliness. This is why Yom Kippur, when the Kohen Gadol enters the Holy of Holies, has unique power to atone.

The phrase "HaMelech HaKadosh" recited during the Ten Days of Repentance reflects this elevation: not only *Kodesh Elyon* (encompassing light), but the transcendent essence of Hashem's holiness, utterly incomparable and called *Kodesh HaKedoshim*. Teshuvah reaches there, for in this world change is possible instantly — unlike in the World to Come, which follows fixed order.

The Alter Rebbe explains the Yom Kippur service: the sprinkling of the blood of the bull and goat before the Ark unites Israel's failures with the Torah's essence, bringing atonement. Just as man draws sustenance from lower realms (plants, animals) whose roots lie above him, the sacrifices elevate even fallen sparks higher than the human source, restoring harmony. This is the deeper meaning of "v'zarakti aleichem mayim tehorim" — the sprinkling represents teshuvah that reaches beyond all structure.

From here, the Alter Rebbe turns to Shabbos and Yom Kippur. Shabbos is an elevation of the worlds, but Yom Kippur is "Shabbos Shabbason" — a double rest, lifting creation beyond creation, into Kodesh HaKedoshim. The affliction of the soul (*ve-inisem es nafshoseichem*) is not merely fasting but the refinement of all nine emotional faculties, separating the animal from the Divine. This "surgery" of separation, called *nesirah*, makes space for revelation.

Fasting reverses the process of eating: normally food is elevated upward to nourish intellect and soul, but fasting reveals the opposite — life flows downward directly from the Divine, symbolizing the direct bestowal of the Thirteen Attributes of Mercy. Thus Yom Kippur is the revelation of *Rava d'Kol Ravnin* — the will of wills, the innermost Divine desire.

The discourse concludes with the two expressions of "Shabbos Shabbason": "hu" (masculine) and "hi" (feminine). When Israel ascend fully in teshuvah, they draw masculine energy that atones even for blemishes in Chochmah Ila'ah itself. When they do not, a feminine flow descends, sufficient to atone only for blemishes in Binah, which receives from Chochmah. The ultimate atonement, however, always comes from the innermost

Alter Rebbe

Likkutei Torah

דרושים ליום הכפורים

שַׁבַּת שְׁבִתוֹן הוּא לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשׁוּבָה לַחֲדָשׁ בְּעָרֵב וְגו'

source — the Holy of Holies, Kodesh HaKedoshim, where all blemishes are repaired and all separations healed.

Practical Takeaway

The Alter Rebbe teaches that every Jew's soul is rooted in the hidden worlds, too radiant to be revealed, and that mitzvos elevate us into the sphere of holiness. When one sins, the soul is cast down, but teshuvah draws from the deepest Divine essence, restoring what was lost. Yom Kippur is the opportunity to rise beyond all limitations, where fasting and teshuvah open the channel to the Kodesh HaKedoshim. In daily life, this means: every mitzvah should be done with conscious kavanah, and every lapse should be repaired immediately with teshuvah, drawing on the infinite closeness available in this world.

Chassidic Story

Once, on Yom Kippur, the Alter Rebbe prolonged the *Kol Nidrei* prayer. When he finally removed his tallis from his face, his Chassidim saw his face shining with awe. He explained that at that moment he sensed the souls of all Jews being elevated — some from the depths of sin, others from ordinary distractions — and all being carried together into the Kodesh HaKedoshim above. “There,” he said, “all blemishes are forgotten, for the essence of the soul never sinned.” This story, preserved by his disciples in *Beis Rebbe* (vol. 1, p. 114), illustrates his central teaching: that on Yom Kippur, every Jew can access the essence of holiness and be cleansed completely.

END NOTE]